

EKSAMEN I ANT1100 Antikkens verden HØST 2016

Oppgaven består av 3 sider.

Mandag 12. desember (4 timer)

Ingen hjelpemidler

Både del 1 og del 2 skal besvares (les instruksjonene under hver del)

Del I. Kunnskapsspørsmål

Besvar følgende spørsmål på stikkordform:

1. Plasser følgende forfattere i riktig rekkefølge: Vergil, Aiskhylos, Sapfo, Tacitus, Platon
2. Plasser følgende romerske keisere i riktig rekkefølge: Vespasian, Tiberius, Hadrian, Marcus Aurelius, Augustus, Nero, Titus, Caligula, Trajan
3. Når døde Julius Caesar?
4. Hvilken krig er tema for henholdsvis Herodots og Thukydids historieverk?
5. Nevn tre romerske diktere du forbinder med gullalderen under Augustus.
6. Hvilke romerske guder ble identifisert med Zeus, Hera og Ares?

Besvar følgende spørsmål kort med fullstendige setninger (inntil en halv side pr. spørsmål):

7. Hva var en sofist?
8. Hva kjennetegner den arkaiske perioden i gresk historie?
9. Gjengi i hovedtrekk én myte som forbindes med Roms tidlige historie.
10. Gjengi hovedtrekk i den greske myten om verdens opprinnelse (jf. Hesiods *Theogonien*)
11. Nevn to sentrale søyleordener brukt i greske templer, og si noe om hva som særpreger dem. (Det er lov å tegne.)
12. Hva slags type bygg er Colosseum, når ble det bygget og hva slags aktiviteter ble det brukt til?

KANDIDATEN BES SKRIVE TYDELIG MED PENN

Del II. Originaltekster

Velg to av oppgavene. (Hvis du besvarer alle tre, vil den siste ignoreres.)

Hver oppgave kan besvares med inntil to sider.

Oppgave 1

Lik en udødelig guddom av vekst gikk helten fra badet,
og på den stol som han reiste seg fra, gikk han atter til sete,
vendt mot sin hustru, og straks tok drotten til orde og mælte:
«Selsomme kvinne. Deg skjenket for visst de olympiske guder
fremfor hver dødelig kvinne et hårdt og ubøyelig hjerte.
Ei ville ellers en hustru så hårdt med urokkelig stivsinn
holde seg vekk fra sin mann, når han etter mangfoldige trengsler
kom i det tyvende år til sitt fedrene hjemland tilbake.
Re meg, du gamle, en seng for meg selv, hvor jeg ensom kan hvile
ti av det hardeste jern er det hjerte hun bærer i barmen.»

Straks tok Penelopeia, den kløktige dronning, til orde:
«Selsomme mann! Jeg er ikke stolt eller akter deg ringe
eller forundrer meg såre. Jeg minnes hvert trekk i ditt åsyn,
da du fra Itaka drog på ditt skip med de mektige årer.
Vel Evrykleia, gå hen og re ham et makelig leie
foran det prektige kammer som fordum min husbond har bygget.
Dit skal I bære hans sengested ut, og på det skal I legge
skinnfeller ulne og bløte og tepper og skinnende lakner.»

1. Hvilket verk er dette tekstutdraget hentet fra?
2. Hvilken sjanger vil du si at verket tilhører og hva kjennetegner denne sjangeren?
3. Hvor har den «selsomme mann» vært de siste tjue årene?

Oppgave 2

Kor (første strofe): Meget er mektig; dog intet har makt
større enn menneskets. Modig og kjekk
farer han over det sortnende hav
trossende bølger som hvelver sin kam
over ham tårnhøyt i vinterens storm,
og jorden, den høyeste guddom i rang,
som aldri kan trettes og aldri forgå,
piner ham år efter år med sin plog,
når frem og tilbake med hestenes spann,
han velter dens fruktbare muld.

1. Hvilket verk er dette tekstutdraget hentet fra?
2. Hvilken sjanger vil du si at verket tilhører og hva kjennetegner denne sjangeren?
3. Kan du nevne noen andre forfattere som skrev i samme sjanger?
4. Drøft kort korets rolle i dette verket.

Oppgave 3

For en tid, for en tilstand! Senatet vet og konsulen ser, men han er i live. I live? Han kommer til og med i senatet, deltar på et offentlig møte, merker og utser hver og en av oss til døden. Og vi er noen modige menn, som mener vi gjør vårt for landet, så lenge vi omgår hans mordforsøk. Til retterstedet burde du, Catilina, for lengst ha vært ført på konsulens ordre, deg burde den ha rammet, den døden du alt lenge har beredt for oss! Eller skal den fremragende Publius Scipio, ypperstepresten, ha drept Tiberius Gracchus som privatmann, da han ga vår forfatning en lettere rystelse – men vi konsuler bære over med Catilina, som vil legge hele verden øde med mord og brann? Jeg forbigår nemlig gamle dagers eksempler, slik som at Gaius Servilius Ahala egenhendig drepte Spurius Maelius som la planer om kupp. En gang, en gang var det sunn skikk her i byen at modige menn gikk hardere til verks mot en sviker blant sine egne enn mot sin bitreste fiende. Vi har et senatsvedtak mot deg, Catilina, som er klart og utvetydig; det er ikke denne forsamlingen som svikter staten med sitt råd og sin myndighet, det er vi, jeg sier det åpent, det er vi konsuler som ikke handler!

1. Hvilket verk er dette tekstutdraget hentet fra?
2. Hva er forfatteren kjent for?
3. Pek på noen retoriske virkemidler forfatteren bruker, både i dette tekstutdraget og i talen for øvrig.